

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615201809
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3615201809.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Miklánkovej vo veci súdu o maloletého V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. nad J. XXX, toho času bytom K., J. XXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky : J. X. , nar. XX.X.XXXX, bytom L. nad J. XXX, toho času bytom K., J. XXX/XX a otca : Z. X., nar. XX.X.XXXX, bytom L. nad J. XXX, toho času bytom Y., I. XXXX/X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková, s.r.o., Partizánske, Jesenského 231/5, IČO: 47 239 948, o zmenu výchovného prostredia maloletého, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 10. novembra 2015, č.k. 4P/12/2015-102 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhrada trov odvolacieho konania .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že otec maloletého V. sa podaným návrhom domáhal zmeny pôvodného rozsudku tak, že maloletý bude zverený do jeho osobnej starostlivosti a matka bude zviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 27,13 € mesačne. Návrh odôvodnil tým, že matka sa o dieťa riadne nestará, neustále odchádza za svojím terajším priateľom do Drážoviec, a to aj na viac dní a dieťa necháva samé. Chce sa o svojho syna postarať sám a poskytnúť mu všetko potrebné pre jeho vývoj.

Právne vec posúdil podľa § 36 ods. 1 , § 24 ods. 1 a 4 a § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine . Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení dospel k záveru, že návrhu otca na zverenie maloletého do jeho starostlivosti nie je možné vyhovieť. Otec ako dôvod zmeny výchovného prostredia maloletého uvádzal nezodpovedný prístup matky k dieťaťu, skutočnosť, že matka maloletého opustila a odišla k priateľovi. Poukázal aj na nevhodné bytové podmienky v rodine matky maloletého a na to, že matka sa o maloletého náležite nestará. Z vykonaných dôkazov však zanedbávanie starostlivosti o maloletého zistené nebolo. Súd pritom vychádzal najmä z objektívnych dôkazov, ktorými sú správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a mesta Partizánske. Na výpovede svedkov - starých rodičov maloletého súd neprihliadal, pretože sú zjavne tendenčné v snahe pomôcť buď matke (jej rodičia) alebo otcovi (jeho matka). Rodina matky maloletého je dlhodobo, sústavne a systematicky kontrolovaná terénnymi pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Pri žiadnej z neohlásených návštev pracovníkov úradu neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého. Iba pri jednej návšteve dňa 10.4.2015 matka nebola prítomná z dôvodu, že bola u svojho priateľa, avšak starostlivosť o maloletého bola riadne zabezpečená starou matkou. Pri každej z nasledujúcich šiestich náhodných návštev matka aj s maloletým v domácnosti bola prítomná. Zanedbávanie starostlivosti o maloletého, ani opustenie maloletého matkou teda v konaní preukázané nebolo. Skutočnosť, že matka býva s

maloletým v spoločnej domácnosti s ďalšími siedmimi ľuďmi nie je dôvodom na zmenu výchovného prostredia maloletého. Hoci rodina matky žije v skromnejších pomeroch ako rodina otca, v takýchto pomeroch žila aj v čase rozhodnutia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, k zmene nedošlo, nie je to dôvod na zmenu doterajšieho výchovného prostredia maloletého. Napriek skromným pomeroch neboli zistené žiadne nedostatky ani v hygiene maloletého, v jeho výžive ani vo všestrannej starostlivosti o neho. Maloletý má v domácnosti rodičov matky vytvorené dostatočné a stabilné zázemie a je citovo naviazaný na matku a starých rodičov z matkinej strany a nie je v jeho záujme tieto citové väzby narušiť. Naopak, k otcovi dostatočnú citovú väzbu vytvorenú mať nemôže, pretože otec neprejavoval o maloletého dostatočný záujem tým, že maloletého nenavštevoval, nevyužíval súdom určený rozsah styku s maloletým. Tvrdenie, že mu v styku bránila rodina matky, pritom v konaní nebolo objektívne preukázané. Aj z psychologického posúdenia otca referátom poradensko-psychologických činností úradu práce vyplýva, že nie je vhodné zveriť maloletého do jeho starostlivosti, pretože nemá vhodné osobnostné predpoklady pre zabezpečovanie potrieb maloletého a jeho zdravého fyzického a psychického vývinu. Je teda v záujme maloletého, aby ostal v osobnej starostlivosti matky s tým, že je vhodné, aby otec čo najviac využíval možnosti styku s maloletým, a to najmenej v rozsahu určenom súdom, prípadne po dohode s matkou aj v širšom rozsahu. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že v tomto prípade nebola preukázaná zmena pomerov ani na strane rodičov, ani na strane maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia súdu zo dňa 22.09.2014 o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd preto návrh otca ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie o starostlivosti o maloleté deti je konaním, ktoré súd môže začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec maloletého, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zmenil a maloletého V. zveril do jeho osobnej starostlivosti a matke určil výživné s tým, že každý z rodičov je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec posúdil. Súd nezohľadnil skutočnosti tvrdené otcom a v konaní svedeckou výpoveďou p. E. X., starej matky maloletého zo strany otca a listinnými dôkazmi preukázané, že matka sa o maloletého riadne nestará, celú starostlivosť o maloletého necháva na svojich rodičov, väčšinu času trávi v Drážovciach u svojho priateľa a maloletého necháva doma so starými rodičmi. Túto skutočnosť potvrdila i sama matka. Matka maloletého dieťaťa čaká dieťa so svojím súčasným priateľom a preto sa obáva, že po narodení dieťaťa sa matka o maloletého už vôbec starať nebude, nakoľko bude mať novú rodinu. Podľa tvrdenia otca, súčasný priateľ matky nemá o maloletého záujem. Okresný súd sa v nedostatočnej miere zaoberal otázkou nevhodného prostredia na výchovu a starostlivosť o maloletého v domácnosti starých rodičov zo strany matky, na ktorú otec v konaní poukazoval. V tejto domácnosti žije 10 osôb v dvoch izbách, nie sú tu vytvorené hygienické návyky a vodu majú pustenú len dve hodiny denne.

Kolíznym opatrovníkom v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Matka v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu namietala skutočnosti tvrdené otcom, že sa nevie postarať o svoje dieťa. Býva u svojich rodičov a to, že jej pomáhajú so starostlivosťou a výchovou je úplne prirodzené. V byte, v ktorom bývajú, je všetko zabezpečené, majú čisto, upratané, majú svoju posteľ. Maloletý V. má zabezpečenú stravu, oblečenie aj hygienu. Otec maloletého sa o dieťa nevie postarať a nemá o dieťa záujem, len vytvorené materiálne podmienky nie sú všetko. Potvrdilo to aj poradensko-psychologické centrum správou, v ktorej sa uvádza, že otec nevie dátum narodenia svojho syna, nič iné ho nezaujíma, len vozenie sa autom, je nezrelý na výchovu syna. Matka podala na otca trestné oznámenie, nakoľko otec nedodržiava dohodu o styku s dieťaťom, keď dieťa nevrátil domov.

Krajský súd v Trenčíne, preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Krajský súd si v plnom rozsahu osvojil skutkový stav zistený okresným súdom, ktorý považoval za správny. Zo svojich zistení vyvodil okresný súd aj správny záver a krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi okresného súdu v napadnutom rozsudku a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva nasledovné:

V zmysle ust. § 26 Zákona o rodine, zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov, ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb. Jedná sa len o zmenu podstatnú a závažnú, nie zmenu krátkodobého charakteru, o podstatnú zmenu v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach. Pri rozhodovaní musí súd prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj na právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Záujem maloletého na zachovaní stability výchovného prostredia nemožno vidieť len v tom, že za každú cenu sa musí rešpektovať vytvorený faktický stav. Nebolo by to vhodné najmä vtedy, ak by tento faktický stav bol vyvolaný bezdôvodným nerešpektovaním súdnych rozhodnutí. Súd musí zohľadniť aj bytové pomery, zamestnanie, pracovný čas, ale najmä zdravotný stav, charakterové a morálne vlastnosti rodiča, ktorému sa zveruje dieťa do osobnej starostlivosti, aby bola zabezpečená jeho riadna výchova. Tiež musí brať do úvahy vek, zdravotný stav dieťaťa, denný režim a pod. Rozhodujúcim hľadiskom pre úvahu o najvhodnejšej úprave výchovy maloletého dieťaťa teda zostáva vždy záujem dieťaťa.

Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa. Uvedený Dohovor o právach dieťaťa vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Súdny pritom musia vychádzať zo zásady, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodiča; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. V záujme dieťaťa nepochybne je v prípade, ak je zverené jednému z rodičov uznať úlohu a dôležitosť aj druhého rodiča v jeho živote. Dominantným musí byť stále záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Nedá sa pritom odhliadnuť od toho, že dieťa samé je bytosťou jedinečnou, obdarenou neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremľateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jeho vývine to najlepšie, čo znamená to, aby uvedené atribúty nezostali iba prázdnyimi slovami.

Riadiac sa vyššie citovanou zákonnou úpravou krajský súd je toho názoru, že rozhodnutie okresného súdu je správne. Krajský súd zdôrazňuje, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu nedošlo k podstatnej a závažnej zmene pomerov. Maloleté dieťa má vytvorené stabilné prostredie u matky. Námitka otca, že v domácnosti matky žije cca 10 ľudí v dvoch izbách, kde nie sú vytvorené hygienické návyky, nie je dôvodná, nakoľko už v čase pôvodného rozhodnutia žila matka v rovnakých podmienkach. V konaní nebola preukázaná skutočnosť tvrdená otcom v odvolaní, že súčasný priateľ matky nemá záujem o maloleté dieťa. Rovnako nie je dôvodná námitka otca, že matka maloletého dieťaťa čaká dieťa a preto sa obáva, že po narodení dieťaťa sa matka o maloletého už vôbec starať nebude, nakoľko bude mať novú rodinu. V zmysle ust. § 154 ods. 1 O.s.p., je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, preto nemožno prihliadať na okolnosti, ktoré nastanú v budúcnosti a sú neisté. Na základe uvedeného odvolací súd nemohol prihliadať na tvrdené skutočnosti otcom, že po narodení ďalšieho dieťaťa sa nebude o maloletého starať vôbec.

Kolízny opatrovník nezistil skutočnosti odôvodňujúce zmenu zverenia, opakovane v domácnosti matky vykonával kontroly a monitoroval úroveň zabezpečovania starostlivosti o maloleté dieťa. Krajský súd poukazuje na správu z psychologického posúdenia otca referátom poradensko-psychologických služieb, keď z vykonaných konzultácií je preukázané, že otec nemá vhodné osobnostné predpoklady pre zabezpečovanie potrieb maloletého dieťaťa a starostlivosť o dieťa zabezpečuje stará matka zo strany otca. Otec nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre starostlivosť o dieťa a do podania návrhu sa o dieťa nezaujímal, nenavštevoval ho, neprispieval na jeho výživu.

Okresný súd sa v dostatočnej miere zaoberal otázkou výchovného prostredia a starostlivosti o maloletého v domácnosti starých rodičov zo strany matky, keď od poslednej úpravy nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu zverenia.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Z uvedených dôvodov, krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré za splnenia zákonných predpokladov mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.